

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

4 Ad decimarum solutionem an homines teneantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

plo conferuandum, vt non redimeretur: animalis vero immundi primogenitum, redibatur pretio. Canis autem sic reputabatur abiectus, vt non esset quinque scelis dignus, quibus eiusmodi animalia redimebantur: & ideo aiunt, quod extra templum occidebantur. Porro autem expositio haec neque textui est consona. Si enim propter eius utilitatem ad nihil erat commendum ad quid erat in templum presentandum? Quocirca melius est dicere simpliciter fuisse offerri prohibitum, tum propter animalis utilitatem, tum etiam quia forsitan, vt ait S. Tho. in vsu erat Genibus ad sacrificandum idolis. Ratio ergo illa cessauit in euangelio. Ad tertium respondetur, quod animal cecum, aut alter truncum, aut debile, ad oblationem ineptum erat. Primum, quia oblatio debebat esse immaculata. Secundo, quia esset vitium atque opprobrium. Praeterea ratione voti, quod debet Deo optimè solui. Quare oblatio Caini non fuit Deo accepta sicut Abelis. Quae quidem rationes vim suam in lege nostra retinent. Qui enim vel acidum, vel vinum, vel putrem sanam ad rem diuinam celebrandam offerret, prauè quidem faceret, nam illa non sunt conficiendo sacrificio egrua. Et qui vasa aut indumenta sordidissimis vrbibus seruientia, templo dedicaret, ex quibus vestes facere & vasa fabricarent, contemptor eorundem sacrorum censeretur. Et qui animal voto Deo leuaueret, & claudum, vel oecum, vel alia de causa vtilissimi pretij solueret, vel decimas expellimo grano, & mulo, profectò non caste seruaret fidem, quae Deo habet obligatam.

ARTICVLVS IIII.

Vtrum ad primitiarum solutionem homines tenentur.

INter alias oblationum species connumerantur primitiae, de quibus ideo inquitur, vtrum vi praeccepti debeantur. Est enim contrarium testimonium supra citatum. Exod. 25. vbi ait Dominus ad Moysen, vt primitias ab homine qui vltro acus offerret acciperet. Et Exod. 13. data

legè primitiuorum, quae legitima erant primitiae, subditur: Erunt quasi signum in manu tua, vox autem signi contentionalia designat, quae in nostra lege cessarunt: ergo sicut non tenemur primogenita offerre ita neque aliarum rerum primitias. Secundo, primitiae olim Deo reddebantur, vt de singularibus beneficijs ab ipso susceptis gratias ille populus eidem rependere. Habetur enim Deut. 6. Tolles de cunctis frugibus tuis primitias, accedesque ad sacerdotem, qui fuerit in diebus illis, & dices ad eum: Profiteor coram Domino Deo quod ingressus sum terram pro qua iurauit Deus patribus nostris vt daret eam nobis: ergo neque exitanea nationes, neque verò nos tenemur illas prohibere. Tertio, si lex esse primitiarum coactrix, tunc praecipua esse deberet taxa illarum solutionis, sicut in decimis. At vero in neutro testamento talis habetur taxationis lex: ergo sub nullo comprehenduntur praecceptum contrarium autem est canon. Greg. VII. Decimas, 16. q. 7. Cuius verba sunt: Oportet congruentius nos decimas & primitias, quas iure sacerdotum esse sancimus, ab omni populo accipere: quas fideles Domino percipientes offerunt.

Primitiae singulari enim in genere oblationum locum obtinens. Differunt enim à reliquarum generali ratione, quatuor modis, quos hic D. Tho. dignonit. Primo, iuxta vocis sonitum differunt materia: nempe quod de primitiis rerumque optimis inijs offerbantur: quamuis sint qui nomine primitiarum non prima, sed optima intelligant. Quae ad modum de Abele referunt, quod obrulit de pinguedine gregis. At vero rex. Nume 8. vtrumque insinuat. Nam quod primum est, censetur optimum. Vnde ibidem omnem medullam olei, & vini, ac fumentum quidquid offerunt primitiarum, tibi dedi: scilicet Aaron. Et subdit: Vniuersa frugum initia, quae gignit humus, & Domino deportantur, cedenti in vltus tuos. Secundo, ratione causae à reliquis distant, quod reddebantur Deo ex causa specialia: nempe vt homines indignum beneficium recognoscerent, & profiterentur, ad eod quidquid ex terra fructibus percipiunt, Deo auctore illis proveniente: cui adeo iuxta verbum citatum: i. Paralipom. 15. quae de manu eius acceperunt, reddere debent. Tertio differrebat & in modo, quod cum aliqua

Secundum.

Tertium.

Quadruplex differrent primitiarum à ceteris oblationibus.

aliqua caremonia offerrebantur. Legitur enim Deut. 26. post verba citata offerentium primitias: suscipiens sacerdos cartalum (quod est canistrum primitiarum de manu eius, qui detert primitias) ponet ante altare Domini. Et infra commemoratis Dei beneficijs, subduatur offerentis verba, Idcirco nunc offero frugum terra, quam Dominus dedit mihi, &c. Quarto denique differunt ex parte eorum, in quorum usum exhibebantur. Nam cum Deo pro beneficio, rependebatur, inter quem (ut diximus) & populum sacerdos est sequenter, in eius singulariter usum recedebant: ad differenciam decimarum, que totam Levitibus contingebant. Vnde loco citato Num. 18. ait Deus Aaron: Omnes primitias sanctuarij quas offerunt filij Israel Domino, tibi dedit, & filijs ac filiabus tuis, iure perpetuo. Et subditur: Filij autem Levi dedi omnes decimas Israelis in possessionem pro ministerio, quod fecerunt mihi in tabernaculo federis. His ergo prehabitis, ad quod duabus conclusionibus respondet.

Prima conclusio. Vna est primitiarum precepto legis nature & scripte, Deo debetur, eiusque ministris, ac adeo iure pontificio, ex eadem prisca lege diuina deuoto. Probatu conclusio ratione illa iam insinuata. Ius naturae iam nos docuit gratitudinē vrbenefactoribus gratias redderimus. Deus autem est primus naturalium omnium beneficiorū auctor: illi ergo primas debemus pensiones eorum omnium, que nobis natura confert. Quod si quis cauilletur, id ei deberi non de precepto, sed de honestate, redarguitur sic: licet natura cogimur Deum nostrū nostrorumque auctorem profiteri: quandoquidem in eo viuimus, mouemur & sumus. Nam si parentibus à quibus vitam accipimus, ut quarto nos loco Decalogus admonet, de his quae ad victum nostrum possidemus, dum egent succurrite strictē cogimur, longē strictiore iure Deo eandem debemus recognitionem: non quidem propter eius indigentiam, quia nullā hūc potest, sed propter nostrum commodum & eius gloriam. Vt hac itaque ratione sic mortalium vniuersitē natura erudit: ut Ethn'cis etiam sacrificij sculis (ut supra dicebamus) non desina. Ob id que non speciatim que sumus hic, an Christiani, sed vtrum homines, scilicet cuncti mortales primitias solvere tenentur, ad quos idcirco vniuersos respon-

sio protenditur. Vnde Romani, ut dicitur in eorum historia lib. 18. c. 12. referunt, nihil antea de terra nascentibus dequibant, quam sacerdotes nouarum frugum ac vni primitias libarent. Sed occurrit hic forte nobis obuius quipiam rationem hanc non esse ad debitum primitiarum concludendum propriam, sed hoc tantum euincere, quod tenemur Deo religionis legi sacrificio offerre, ut supra distum est, quibus etiam condonem nostrum profitemur. Primitiae autem longe à sacrificijs distant, cum simplices sint oblationes. Respondetur autem, aliter nobis naturalem rationem sacrificia per suadere, aliter vero religionis oblationes, ac singulariter primitias. Nam Deo quatenus Deus est, supremum scilicet per se bonum, honores debemus deum nos, atque adeo abedentiam. Quis vique ratione rem diuinam facere & seruare tenemur. Sed praeterea quia fructus terrae nobis quotidie suppeditat, colligimus ad eius honorem accedere, de his que nobis donat partem illi libare, & singulariter rerum primitias, quibus profitemur, id est esse primum supremumque ad honorem, cuius nati & solis est cuius, & aera de mentia hanc nobis affatim recogitamus. Altera conclusio: si si ius natura antiquum diuina lege expressum nobis humiliter primitiarum oblationes adnotet, tamen qualitates & circumstantias, nempe personarum, quibus tradendae sunt & materiae, vide licet an de primis omnino fructibus, anque adeo quantitas legibus humanis pariterque vlti & morte nobis competat & legitime sint. Olim namque primitias singulariter sacerdotibus obuehebant, decimae vero Levitis. Iam nunc decimae vice versa sacerdotum sunt: primitiae vero partim sacris factorumque editis deputantur: in aliquibus tamen ecclesijs in fabricae sumptus assignantur, & nonnullarum ipsae eisdem sacerdotibus. Neque vero tam exacte deponuntur, ut de primis soluantur fructibus. Neque de offerentibus leguminiibus, sed de frugibus tantum. Illa enim omnia antiquis partibus legalis erant, quibus non ideo modo minime obligantur. Tanta enim commendatione ius illud decimarum ac primitiarum Deus illo seculo indicit populo suo, ut quemadmodum Exo. 24. legitur hebdomadarum solennitatem primitijs frugum messis unice celebrari

SOTO
de Iustitia
Legibus
Dicitur
13

Prima
conclu.

Proba
tio con
clonis.

celebrati præceperit, quæ nobis non est in
 vfu. De quantitate autem primitiarum
 nihil vel in veteri vel in nouo Testamēto
 scriptum legimus, præterquam illud Ezech.
 45. Hæc sunt primitiæ, quas tolletis, sextam
 partem Ephæ de coro frumenti, & sextam
 partem Ephæ de coro ordeï. Mensura quo
 que olei Batus de quolibet coro. Super qui
 bus verbis Hieronymus declarat illud ad
 decimas pertinere, nam Ephus, decima
 pars cori erat, sicut Beatus in liquidis. qui
 quidem corus triginta continebat modios.
 Subdit autem idem sacer doctus verba ista
 hæc, quæ extra de decimis, ca. 1. referuntur.
 At vero primitiæ, quas de frugibus offerre
 bant, non erant speciali nomine definitæ.
 Traditionem quoque accepimus Hebræo
 rum, non lege præceptam, sed arbitrio ma
 gistrorum inolitam, quod qui plurimum,
 sexagesimam partem dabat sacerdotibus;
 qui minimum inter 60. & 40. licebat quod
 cunque voluissent offerre. Hæc in antiqua
 lege. In noua autem nulla signata est quo
 ta: sed in Hispania, si cui proventus ultra
 decem modios obuenerit, vnum soluit:
 etiam si vique ad mille aut decem millia
 ascenderit. Et in alijs locis magis est re
 nuis solutio. In hoc enim plurimum con
 suetudini defertur. Quin vti vbi decimæ
 ad totum ecclesiæ cultum affatim abũ
 darent, nisi cõsuetudo aliud cõtineret, nõ
 esset cur & primitiæ legis obligatione exi
 gerentur, nam quod diximus naturale ius
 primitiæ solui iubere, decimæ tunc satis
 supplerent. Ad auctoritatem ergo supra
 positam Exod. 2. respondetur quod no
 mine illic primitiuorum, vt litera planè do
 cet intelligebantur oblationes, quas popu
 lus ad templi ornamenta fabricaciõta ad
 monebatur facere, videlicet, vnusquislibet
 aurum conferret, aut argentum, aut hya
 cinthum, aut purpuram, aliamq. id genus
 pretiosam suppellectilem ad vasa para men
 tique templi fabricanda. Quod autē Exo.
 13. primitiuorum oblationes signa, hoc est
 ceremoniæ appellantur. S. Tho. non negat,
 sed respondet vt art. 1. de oblationibus, in
 genere respondebamus, nempe illas præ
 cisè ceremonias sanctæ Christianorum Ec
 clesiæ non licere ex lege veteri iustaurare,
 quæ figure futurorum erant, eo quod iam
 modo menda essent Alias tamen quæ dũ
 taxat in recognitionem beneficiorum Dei
 adhibebantur, cum eadem apud nos ratio

permaneat, non est quod nobis non liceat
 instituire. Ad secundum respõdetur, quod
 primitiæ vetus populus Deo non solli de
 bebatur ob fructus quos terra Dei benignita
 te profert: verũ & ob terras ipsas, quæ eius
 beneficium illis promissæ fuerant, et
 etiam donatæ. Hęc ergo secunda causa non
 est apud nos superflua, sed prior. Tameñ
 cum & mūdum ipsum Deus ob nostri gra
 tiam condiderit, nobisq. subinde, & posses
 sionē donauerit, iuxta illud Psal. 1; Terrā
 autē dedit filiis hominum, hæc etiã de cã de
 bent illi primitiæ. Tertiuũ autē iam solutum
 est, vbi diximus, quantitatē primitiarum
 non esse lege præscriptam, quia cum intra
 oblationum lineam cõprehendantur, de
 berent saltem spontaneè aliquid retinere.

Ad secũ
dũ arg.

Ad ter
tiuũ arg.

QVÆSTIO IIII.

DE DECIMIS.

S. Thom. 2. 2. quæst. 87.

ARTICVLVS I.

*Vtrum homines teneantur dare decimas ex
necessitate præcepti.*

OST oblationes, sequitur de
 decimis sermo. Apparet n
 non omnes homines ex ne
 cessitate præcepti ad earum
 solutionem teneri. Illud n.
 præceptum extat Leuitici 27. vbi legitur.
 Omnes decime terre, siue de frugibus siue
 de pomis arborum domini sunt. Et infra,
 omnium decimarum ouis, & bouis, & cap
 re, quæ sub pastoris virga transeunt, quid
 quid decimum venerit sanctificabitur Do
 mino hoc autem præceptum inter morali
 a eo referri nequit, quod moralia natura
 iubet, quæ tamen non decimam potius
 vel vndecimam vel nonam partē præcipit.
 Si autē ceremoniale fuerit aut iudiciale, iã
 satis li. 2. monstratũ est, quemadmodũ illa
 fuerint antiquata. Secũdo illa sola Christia
 nis, quorum fidem vniversi mortales susci
 pere tenentur, sub præcepto concludun
 tur, quæ Christus, vel eius Apostoli nobis
 indixerunt, secũdũ illud Mat. vlt. Docen
 tes eos seruire omnia quæcunque manda
 ui vobis. Et Paul. act. 12. Non subiecti fugi
 quo minus annuntiare vobis oẽ consilium
 Dei. Sed neque inter Christi, neque inter
 Aposto.

Prima
rõ a par
te nega
tiua.

Secũda
ratio.

Ad pri
mũ arg.